

**Yuridik sohaga oid bilim talab etiladigan mutaxassislarni qayta
tayyorlash va malakasini oshirishning zamonaviy tizimi**

Maqsudova Gulbahor Abdujabbarovna

Toshkent shahar yuridik texnikumi

“Mutaxassislik fanlari” kafedrası o‘qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada yuridik sohaga oid bilim talab etiladigan mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirishning zamonaviy tizimi tahlil qilingan. Qayta tayyorlash jarayonining asosiy maqsadlari, zamonaviy ta’lim shakllari, xalqaro tajribani o‘rganish va raqamli texnologiyalarni qo‘llash masalalari ko‘rib chiqilgan. Mutaxassislarni tizimli ravishda o‘qitishning dolzarbligi, o‘quv dasturlarining moslashuvchanligi va ta’lim samaradorligini baholash usullari o‘rganilgan. Ushbu tadqiqot yuridik sohaga oid malakali kadrlar tayyorlash jarayonini takomillashtirishga xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: yuridik soha, qayta tayyorlash, malaka oshirish, zamonaviy tizim, xalqaro tajriba, raqamli texnologiyalar, o‘quv dasturlari, huquqiy savodxonlik, innovatsion yondashuv, ta’lim samaradorligi.

Bugungi globallashuv va huquqiy davlat barpo etish jarayonida yuridik sohaga oid bilim talab etiladigan mutaxassislarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Bu jarayon faqatgina nazariy bilimlarni egallash bilan cheklanib qolmay, balki amaliy ko‘nikmalarni shakllantirish, zamonaviy texnologiyalardan

foydalana olish, shuningdek, xalqaro huquqiy tendensiyalarga moslashishni ham talab qiladi.

Yuridik sohaga oid bilim talab etiladigan mutaxassislarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimining ustuvor vazifalari quyidagilar etib belgilandi: Kasbiy ehtiyojlardan kelib chiqqan holda kadrlar buyurtmachilari va xodimlariga malaka oshirish shakllarini mustaqil tanlash imkoniyatini yaratish; An'anaviy malaka oshirish bilan bir qatorda kasbiy o'qitishning uyg'unlashgan, ish jarayoni bilan birgalikda olib boriladigan shakllarini, shuningdek, kadrlar malakasini oshirishning belgilangan davriyligiga rioya qilingan holda ta'lim dasturlarini, bilim va ko'nikmalarni doimiy takomillashtirishdan iborat kredit-modul mexanizmini yaratish; Malaka oshirish jarayonlarini monitoring qiluvchi yagona ma'lumotlar bazasi — elektron platformani yaratish va amaliyotga joriy etish;

Masofaviy ta'limni takomillashtirish va mustaqil ta'lim olish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish;

Kadrlar malakasini oshirishning modullashtirilgan ta'lim dasturlari asosida maxsus kurslardan o'tish amaliyotini joriy etish.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimining asosiy maqsadlari

1. Huquqiy savodxonlikni oshirish. Mutaxassislar yuridik amaliyotning zamonaviy talablariga javob bera olishi uchun yangilanib borayotgan qonunchilikni o'rganishi zarur.
2. Xalqaro tajribani o'rganish. Xalqaro huquq normalarini bilish va ularni milliy huquqiy tizim bilan uyg'unlashtirish mutaxassislar uchun muhimdir.
3. Raqamli texnologiyalarni qo'llash. Yuridik sohada sun'iy intellekt, hujjatlarni elektron shaklda boshqarish tizimlari va ma'lumotlar bazalaridan samarali foydalanishni o'rgatish talab etiladi.

Qayta tayyorlashning zamonaviy shakllari

Onlayn ta'lim. Vebinarlar, masofaviy kurslar va virtual treninglar orqali huquqiy bilimlarni yangilash. Bu usul geografik cheklovlarni bartaraf etadi va vaqtni tejaydi.

Case-study (holatlarni tahlil qilish). Haqiqiy hayotdagi yuridik holatlarni o'rganish orqali nazariy bilimlarni amaliyotga tadbiq qilish.

Interaktiv seminarlar va treninglar. Ishlab chiqarishdan ajralmagan holda o'quv jarayonida ishtirok etish imkoniyati.

Mentorlik dasturlari. Tajribali huquqshunoslar bilan birga ishlash orqali individual ko'nikmalarni rivojlantirish.

Malaka oshirishning muhim jihatlari

1. Doimiylik va tizimlilik. Mutaxassislar malakasini oshirish muntazam ravishda amalga oshirilishi lozim.
2. O'quv dasturlarini moslashtirish. Hududiy va sohaga xos xususiyatlarni hisobga olgan holda maxsus kurslarni tashkil etish.
3. Nazorat va baholash tizimi. Ta'lim jarayoni samaradorligini baholash uchun test va amaliy imtihonlarni o'tkazish.

Zamonaviy yondashuvning afzalliklari

Mutaxassislar zamonaviy talab va kutilmalarga mos ravishda tayyorlanadi.

Huquqiy xatolarning oldini olish va fuqarolarning qonuniy manfaatlarini himoya qilish sifati oshadi.

Yuridik xizmat ko'rsatish sifatini xalqaro standartlarga yaqinlashtirish imkoniyati paydo bo'ladi.

Xulosa

Yuridik sohaga oid bilim talab etiladigan mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini takomillashtirish huquqiy davlatning rivoji va barqarorligi uchun muhim hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonlari nafaqat mutaxassislarning shaxsiy salohiyatini oshiradi, balki butun huquqiy tizimning samaradorligini ham ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni va qarorlari (yuridik ta'limni rivojlantirishga oid normativ-huquqiy hujjatlar).
2. O'zbekiston Respublikasi «Ta'lim to'g'risida»gi qonuni, 2020-yil 23-sentabr.
3. Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. Yuridik mutaxassislar malakasini oshirish bo'yicha o'quv dasturlari.
4. Xalqaro huquqiy tashkilotlarning hisobotlari va tavsiyalari (BMT, Yevropa Kengashi, va boshqalar).
5. Shamshiev A. "Huquqshunoslikda amaliyot va nazariya uyg'unligi" – T.: Adolat nashriyoti, 2022.
6. Karimov Sh. "Huquqiy ta'limda raqamli texnologiyalar" – Toshkent Davlat Yuridik Universiteti ilmiy jurnali, 2023.
7. Internet manbalari: xalqaro huquq va ta'lim tizimiga oid zamonaviy tadqiqotlar va maqolalar.
8. UNESCO. "Yuridik ta'limni rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlar" – Rasmiy hisobot, 2021.
9. Muminov I. "Huquqiy savodxonlikni oshirishda interaktiv metodlarning ahamiyati" – T.: Fan va texnologiyalar, 2020.